

RIIGI TUGITEENUSTE
KESKUS

Tartumaa Omavalitsuste Liit
Pepleri 6
51003, Tartu

30.09.2026 nr 11.3-1/26/4034

tol@tartumaa.ee

FINANTSKORREKTSIOONI OTSUS

Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi *RTK* või *rakendusasutus*) teeb finantskorrektsiooni otsuse (edaspidi *FKO*) **Tartumaa Omavalitsuste Liidu** (edaspidi *toetuse saaja*) projektile nr 2021-2027.5.02.23-0213 „Võrtsjärve-Emajõe-Peipsi võrgustiku ja veetee arendamine“ (edaspidi *projekt*).

Finantskorrektsiooni põhjuseks on tehingud seotud isikute vahel, kelle kulud aga ei ole riigihalduse ministri 19.12.2022 määruse nr 65 „Toetuse andmise tingimused ja kord meetmes „Atraktiivne piirkondlik ettevõtlus- ja elukeskkond““ (edaspidi *meetme määrus*) § 8 lõike 2 kohaselt abikõlblikud.

Rakendusüksus otsustab:

1. lugeda projekti raames **abikõlbmatuks kuluks 11 609,49 eurot**, millest toetus moodustab 8 707,12 eurot;
2. vähendada projekti abikõlblikke kulusid ja eelarvet järgmiselt:
 - 2.1. projekti tegevuses 2 „Tegevus 1.1 Võrtsjärve-Emajõe-Peipsi järve koostöövõrgustiku ja teenuste arendamine ning piloteerimine“ summas 1 361,86 eurot;
 - 2.2. tegevuses 9 „Tegevus 2.1 Sündmuste korraldamine“ summas 3 820,00 eurot,
 - 2.3. tegevuses 10 „Tegevus 2.2 Võrgustiku turundustegevused“ 6 200 eurot ja
 - 2.4. tegevuses 13 „Ühtse määra alusel kulu (Otsene kulu 2%)“ summas 227,63 eurot;
3. nõuda toetuse saajalt tagasi toetus 8 707,12 eurot;
4. toetuse saajal tuleb **maksta 8 707,12 eurot 60 kalendripäeva jooksul** otsuse kättesaamisest Rahandusministeeriumi pangakontole¹. Tasumata summalt arvestatakse viivist 0,06% iga viivitatud päeva eest;

¹SEB Pank EE891010220034796011 (BIC/SWIFT: EEUHEE2X),
Swedbank EE932200221023778606 (BIC/SWIFT: HABAE2X),
Luminor Bank EE701700017001577198 (BIC/SWIFT: RIKOEE22),
LHV Pank EE777700771003813400 (BIC/SWIFT: LHVBE22).
Viitenumber 2800082996. Selgituseks märkida projekti number.

5. muuta projekti taotluse rahuldamise otsuse punkti 3 järgmiselt: „3. Projekti kogumaksumus ja abikõlblik maksumus on 2 659 440,03 eurot. Toetuse määr on kuni 75% projekti abikõlblikust maksumusest ja maksimaalne suurus 1 994 580,02 eurot. Omafinantseering on minimaalselt 25% summas 664 860,01 eurot.”.

Toetuse saajal on võimalik taotleda toetuse tagasimakse ajatamist, esitades vastava taotluse 10 tööpäeva jooksul pärast otsuse kättesaamist.

Otsus koosneb järgmistest osadest: [õiguslikud alused](#), [asjaolud](#), [toetuse saaja selgitused](#), [finantskorrektsiooni põhjendused](#), [finantskorrektsioon, rikkumise summa ja eelarve vähendamine](#), [ärakuulamine](#), [vaidlustamine](#).

ÕIGUSLIKUD ALUSED

- Perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi *ÜSS2021_2027*) § 28, § 29 lg 1 ja lg 7, § 30 lg 1;
- Vabariigi Valitsuse 12.05.2022 määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ÜM2022*) § 34 lg 1 p 1; § 35 lg 5; § 37 lg 4;
- meetme määruse § 8 lg 2; § 32 lg 1 ja lg 2;
- Riigi Tugiteenuste Keskuse (edaspidi *rakendusüksus*) 16.02.2024 toetuse taotluse rahuldamise otsus nr 11.2-49/24/103 (edaspidi *TRO*) punkt 15;

ASJAOLUD

1. Toetuse saaja on projekti raames tellinud projekti partneritelt ja projekti partneritega seotud ettevõtetelt või ühingutelt järgmisi teenuseid:

1.1. Kuludokument tunnusega nr 7, arve nr 16123475658 kuupäevaga 22.05.2025 teenus: Võrgustiku arendus, võrgustiku liikmete kohtumised 21.05.2024, arve väljastaja Iglupark OÜ (16002076). Iglupark OÜ esindusõiguslikud isikud on Priit Kallas alates 06.07.2020 ja Tarvo Kuusk alates 09.09.2022, kes mõlemad on ettevõtte asutajad ja ka tegelikud kasusaajad. Projekti partneriks on Pedajased paadimehed OÜ (11531404), mille esindusõigusega isikud on samuti Priit Kallas alates 23.09.2008 ja Tarvo Kuusk alates 05.09.2022, kes mõlemad on kaudsed kasusaajad läbi ettevõtete OÜ Grettelnet (12207172; Tarvo Kuusk osanik 100%) ning Jõehobu ja Leemur OÜ (11458950; Priit Kallas osanik 100%).

1.2. Kuludokument tunnusega nr 64 (57), arve nr 1 kuupäevaga 10.03.2025, ruumide renditeenus 06.03.2025 ja kuludokument tunnusega nr 124, arve nr 834 kuupäevaga 17.09.2025 paadi renditeenus veeteede andmebaasi andmete jaoks, mõlema arve väljastaja Boatservice OÜ (11569111). Boatservice OÜ esindusõiguslikud isikud on Sven Šois alates 13.01.2009 ja Lenno Tobreluts alates 13.01.2009, kes mõlemad on ettevõttes ka tegelikud kasusaajad. Projekti partneriks on Sihtasutus Luunja Jõesadam (90012550), mille esindusõiguslik isik perioodil 22.12.2021-29.04.2026 oli Lenno Tobreluts ja nõukogu esimees perioodil 10.12.2021-08.12.2025 Sven Šois. Projekti partneriks on ka Mittetulundusühing Luunja Vabatahtlik Jõepääste (80384173), mille esindusõiguslik isik on Sten Šois alates 17.04.2015. Kuludokumendil tunnusega nr 124 kajastatud teenuse ostmiseks on Boatservice OÜ esindaja Lenno Tobreluts esitanud hinnapakkumuse nr 61 kuupäevaga 09.07.2025.

1.3. Kuludokument nr 93, arve nr 25111 kuupäevaga 10.06.2025, teenus Võrtsjärve kala- ja käsitöölaada korraldamine ja kuludokument nr 150, arve nr 25132 kuupäevaga 12.09.2025, teenus Võrtsjärve Angerjafestivali korraldamine, mõlema arve väljastaja Jõesuu Jahtklubi (80306598). Jõesuu Jahtklubi esindusõiguslikud isikud on Anmar Pihlak alates 05.04.2010 ja Kevin Pihlak alates 15.01.2025. Projekti partneriks on Võrtsjärve Sõprade Selts (80561801), mille

esindusõiguslikeks isikuteks on ka Anmar Pihlak alates 18.02.2019 ja Kevin Pihlak alates 16.01.2025. Anmar Pihlak on ka MTÜ üks asutajatest.

1.4. Kuludokument tunnusega nr **163**, arve nr 99 kuupäevaga 13.03.2026, ruumi renditeenus Võrgustiku kohtumine 13.03.2026. Arve väljastaja on projekti partner Sihtasutus Elva Kultuur ja Sport (90013420) ja kulukandja toetuse saaja.

1.5. Kuludokument tunnusega nr **173**, arve nr MA2600001 kuupäevaga 07.05.2026, teenus Oiu Sadama Hooaja avasündmus: 1-3.05.2026 Veeohutuspäev koostöös Päästeametiga, paadisõidud Võrtsjärvel, loeng Võrtsjärve kaladest, pesakastide meisterdamine, paadisõidud Võrtsjärvel, arve väljastaja Mittetulundusühing Oiu Sadam (80647750). Mittetulundusühingu Oiu Sadam esindusõiguslikud isikud on Tarvo Kuusk alates 11.11.2024 ja Priit Kallas alates 11.11.2024, mõlemad isikud on ka MTÜ asutajad. Projekti partneriks on Pedajased paadimehed OÜ, mille esindusõigusega isikud on samuti Priit Kallas alates 23.09.2008 ja Tarvo Kuusk alates 05.09.2022, kes mõlemad on kaudsed kasusaajad läbi ettevõtete OÜ Grettelnet (12207172; Tarvo Kuusk osanik 100%) ja Jõehobu ja Leemur OÜ (11458950; Priit Kallas osanik 100%).

1.6. Projekti partner Pedajased paadimehed ei ole projektis oma tegevusi 1.6 Oiu sadamaala edasiarendus veel FKO koostamise hetkeks lõpetanud.

1.7. Projekti partner Võrtsjärve Sõprade Selts kui kulukandja esitas projekti viimase arve kuupäevaga 15.10.2025, mis maksti toetuse saajale välja 27.03.2026.

1.8. Projekti partner Mittetulundusühing Luunja Vabatahtlik Jõepääste kui kulukandja esitas projekti viimase arve kuupäevaga 17.04.2026, mis maksti toetuse saajale välja 28.05.2026.

1.9. Projekti partner Sihtasutus Luunja Jõesadam kui kulukandja esitas projekti viimase arve kuupäevaga 31.03.2025, mis maksti toetuse saajale välja 18.05.2025.

1.10. Projekti partner Sihtasutus Elva Kultuur ja Sport kui kulukandja ei ole projektis oma tegevusi 1.3 Reku sadamaala teenustaristu arendamineveel FKO koostamise hetkeks lõpetanud.

1.11. FKO punktides 1.1, 1.2, 1.3 ja 1.5 nimetatud teenuste tellimisel on toetuse saaja teenuseid ostnud projekti partneritega otseselt seotud juriidilistelt isikutelt ja FKO punktis 1.4 juhul on toetuse saaja tellinud teenuseid otse projekti partnerilt, sh projekti partnerite tegevused ei olnud teenuse tellimise hetkel veel projektis lõppenud.

1.12. FKO punktides 1.1-1.5 kajastatud teenuste tellimisel on tegemist seotud isikutega tulumaksuseaduse (edaspidi TuMS) § 8 tähenduses ja meetme määruse § 8 lg 2 sätestab, et abikõlblike kulude hulka ei arvata kulusid, mis tekivad tehingutest TuMS § 8 tähenduses seotud isikute vahel.

TOETUSE SAAJA SELGITUSED

2. Toetuse saaja selgitas: „*Meie seisukoht on, et käsitletud tehingutes ei esine huvide konflikti õiguslikus tähenduses. Kõik tehingud on tehtud projekti eesmärges silmas pidades, läbipaistvalt ja turuhindadega ning keegi ei ole saanud põhjendamatu kasu.*

1. Meetme eesmärk ja tehingute kontekst

Meede „Atraktiivne piirkondlik ettevõtlus- ja elukeskkond“ on suunatud piirkondlike organisatsioonide suutlikkuse tugevdamisele ja koostöö edendamisele. Projekti eesmärk on luua toimiv koostöövõrgustik veeteede valdkonnas ning arendada piirkondlikku turismitaristut. Need eesmärgid on olemuslikult seotud just nende organisatsioonidega, keda rakendusüksus on välja toonud (SA Luunja Jõesadam, MTÜ Luunja Vabatahtlik Jõepääste, Võrtsjärve Sõprade Selts,

Pedajased paadimehed OÜ, SA Elva Kultuur ja Sport, Boatservice OÜ, Jõesuu Jahtklubi, Iglupark OÜ, MTÜ Oiu Sadam). Tegemist on piirkonna võtmeosalejatega, keda meede ise on kavandatud toetama. Seisukoht, mille kohaselt tuleks just nendega tehingute tegemist pidada abikõlbmatuks, on vastuolus meetme olemusega ning muudaks selle rakendamise sihtgrupile sisuliselt võimatuks.

2. TuMS § 8 tõlgendamine ja huvide konflikti eeldused

Rakendusüksus on seisukohal, et projektipartnerlus loob TuMS § 8 lg 1 tähenduses seotud isiku suhte. Vaidlustame selle tõlgenduse. TuMS § 8 on maksustamise eesmärgil loodud norm, mille eesmärk on vältida fiktiivseid tehinguid maksude vältimiseks, seda ei saa mehhaaniliselt kohaldada igale projektkoostöö suhtele. „Ühine majanduslik huvi“ TuMS § 8 lg 1 tähenduses eeldab erahuvides majanduslikku kasu, mitte ühise avaliku huvi elluviimist. Samuti ei kuulu projektipartnerid TuMS § 8 lg 2 loetletud isikute hulka, nende liigitamine seotud isikuteks üksnes partnerlussuhte alusel kujutab endast analoogia alusel õiguse lubamatut laiendamist. Huvide konflikti tuvastamine eeldab tegelikku, konkreetset ja isiklikku huvi, mis reaalselt mõjutab otsuste tegemist (RHS § 4 lg 8). Käesoleval juhul on kõik sisulised eeldused täitmata.

b) Partneritel puudub otsene isiklik rahaline huvi toetuse saaja ostude tegemisel. Nad ei saa neist tehingutest rahalist kasu;

c) Ostetud teenused on reaalselt osutatud, vastavad turuhindadele ning on nõuetekohaselt dokumenteeritud;

d) Keegi ei ole tehingute tulemusel saanud põhjendamatut majanduslikku kasu. Seega ei vasta tuvastatud olukord huvide konflikti materiaalsele sisule, vaid rakendusüksus tugineb üksnes formaalsele partnerite vahelisele seosele, ignoreerides tehingute tegelikku sisu ja mõju.

3. Partneri tegevuse ajaline seisund ei ole sisuline kriteerium

Rakendusüksuse seisukoht, et tehingud enne partneri tegevuse lõppemist on problemaatilised, on meie hinnangul vale. Partneri tegevuse ajaline staatus ei muuda tehingu sisu, eesmärki ega vastavust projekti tegevustele, igal vaidlustatud juhul on teenus reaalselt osutatud ning tehing tehtud üksnes projekti (võrgustiku kohtumised, korraldatud sündmused, turundustegevused) tegevuste elluviimiseks. Arendustegevustega alustamine alles pärast kõigi partnerite tegevuste lõppemist oleks sisuliselt absurdne ja vastuolus projekti loogikaga. Rangelt rakendades tähendaks rakendusüksuse kriteerium, et meetme sihtgrupp, just need piirkondlikud organisatsioonid tuleks tehingutest eemale jätta projekti kõige aktiivsemas faasis, mis on otseses vastuolus meetme eesmärkidega.

4. Proportsionaalsuse põhimõte

Isegi kui peaks tuvastama formaalse rikkumise, ei vasta 100% finantskorrektsiooni määr proportsionaalsuse põhimõttele: teenused on reaalselt osutatud, kulud kantud, keegi ei ole saanud põhjendamatut kasu ning võimalik rikkumine on olemuselt formaalne, mitte sisuline. EL struktuurifondide korraldusreeglid ning Euroopa Kohtu praktika rõhutavad, et korrektsooni määr peab vastama tuvastatud rikkumise tegelikule raskusastmele.

5. Ettepanek

Palume rakendusüksusel:

- (i) loobuda finantskorrektsiooni kohaldamisest kuludokumentide nr 7, 57/64, 93, 124, 150, 163 ja 173 osas, kuna huvide konflikti sisulised eeldused ei ole täidetud; ning (ii)*

teise võimalusena — kohaldada proportsionaalset finantskorrektsiooni määra, mis vastab tuvastatud rikkumise tegelikule raskusastmele.

FINANTSKORREKTSIOONI PÕHJENDUSED

3. Meetme määruse § 8 lg 2 kohaselt abikõlblike kulude hulka ei arvata kulusid, mis tekivad tehingutest tulumaksuseaduse § 8 tähenduses seotud isikute vahel. Seda olenemata sellest, kui vajalik või otstarbekas see kulu meetme eesmärkidest lähtuvalt on.
4. TuMS § 8 sätestab seotud isikute definitsiooni ja lõike 1 kohaselt on isikud omavahel seotud, kui neil on ühine majanduslik huvi või kui ühel isikul on teise üle valitsev mõju.
5. TuMS § 8 lg 1 p 7 loeb seotud isikuteks muu hulgas ka juriidilised isikud, kelle juhatuse või juhatust asendava organi kõik liikmed on samad isikud.
6. Ühine majanduslik huvi tähendab, et isikute majanduslikud eesmärgid või kasu saamine on omavahel seotud ning nad ei tegutse üksteisest täielikult sõltumatult. TuMS § 8 kehtestamisel on seaduse muudatuse seletuskirjas selgitatud, et ühine majanduslik huvi on isikutel, kes tegutsevad ühise eesmärgi nimel toote või teenuse arendamisel, valmistamisel ja turustamisel².
7. Meetme määruse § 2 lg 1 sätestab toetuse andmise eesmärgi: suurendada kohaliku omavalitsuse üksuste võimekust integreeritud koostööprojektide kaudu ühiselt suunata maakonna arengustrateegias määratletud selle eelisarendatava ettevõtlusvaldkonna arengut, kus on suhteline konkurentsieelis, kõige enam potentsiaali tõsta lisandväärtust töötaja kohta või suurem arenguvõime, soodustada kõrgema lisandväärtusega töökohtade loomist või arendada kliendi vajadustest lähtuvaid terviklikult läbi mõeldud avalike teenuste võrgustikke, tagades sealjuures erinevate ühiskonnagruppide võrdse kohtlemise ja ligipääsetavuse.
8. Meetme eesmärgist ning taotluses kirjeldatust ja taotluse lisas olevast “Võrtsjärv-Emajõe-Peipsi järve veetee võrgustiku ja taristu arendamine vastavalt strateegiate ja uuringute tulemustele” tulenevalt on projekti eesmärgiks mh projektiga hõlmatud piirkondliku ettevõtluse edendamine ja piirkonna arengu soodustamine, mille tulemusena suurenevad mh projektist kasusaajate, sh projekti partnerite majanduslikud võimalused. Projekti kirjeldusest nähtuvalt tegutsevad toetuse saaja ja partnerid ühiselt, et saavutada projekti eesmärk ning arendada Võrtsjärve-Emajõe-Peipsi järve veetee võrgustikku. Rakendusüksuse hinnangul ei ole toetuse saaja ja partnerid projektiga seotud tegevuste elluviimisel teineteisest majanduslikult sõltumatud.
9. Sellest tulenevalt on rakendusüksus seisukohal, et toetuse saaja ja partnerite ning partneritega seotud ettevõtjate omavahelised tehingud, mis on tehtud ajal, mil partner projekti tegevustes osales, on kantud ühisest majanduslikust huvist ning seetõttu on selliste isikute näol projektiga seotud kulude kandmisel tegemist seotud isikutega TuMS § 8 tähenduses.
10. FKO punktis 1.1 juhtumi puhul on kulukandjaks toetuse saaja. Ruumide rent ja toitlustus on tellitud ettevõttelt Iglupark OÜ, mis kuulub projekti partneri Pedajased paadimehed OÜ esindusõiguslikele isikutele. Seega, projekti partneri esindusõiguslikud isikud saavad otseselt või kaudselt kasu sellest, et toetuse saaja tellib teenust just Iglupark OÜ-lt. Projekti vahendid suunatakse sisuliselt projekti partneri Pedajased paadimehed OÜ esindusõiguslike isikute poolt kontrollitavasse ja nendega seotud ettevõttesse. Rakendusüksus lisab, et projekti võrgustiku liikmete kohtumine leidis aset Oiu sadamas ja selle objekti omanikuks on projektis märgitud Pedajased paadimehed OÜ ja rentnikuks Iglupark OÜ. Skeemi kohaselt, ruumid renditakse Iglupark OÜ-lt, mis siis omakorda peab nende ruumide rentimise eest maksma renditasu projekti partnerile Pedajased paadimehed OÜ. Jääb ka arusaamatuks, miks antud teenuse

² Tulumaksuseaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus 723 SE

kulukandjaks ei oleks võinud olla projekti partner Pedajased Paadimehed OÜ ise. Seega, teenuse tellimisel on tegemist seotud isikutega, kuivõrd isikutel oli tehingu suhtes ühine majanduslik huvi.

11. FKO punktis 1.2 toodud juhtumis, mis on seotud kulureaga nr 64(57), on kulukandjaks toetuse saaja. Seminariruumi renditeenus hangiti ettevõttelt Boatservice OÜ, mis kuulub isikutele, kellest üks oli teenuse tellimise ajal projekti partneri Sihtasutus Luunja Jõesadam esindusõiguslik isik ning teine nõukogu esimees. Seega, projekti partneri esindusõiguslik isik ja nõukogu esimees said otseselt või kaudselt kasu sellest, et toetuse saaja tellis teenust just Boatservice OÜ-lt. Projekti vahendid suunatakse sisuliselt projekti partneri sihtasutuse Luunja Jõesadam kahe juhtorgani liikme poolt kontrollitavasse ja sellega seotud ettevõttesse. Jääb ka arusaamatuks, miks antud teenuse kulukandjaks ei oleks võinud olla projekti partner Sihtasutus Luunja Jõesadam ise. Seega, teenuse tellimisel on tegemist seotud isikutega, kuivõrd isikutel oli tehingu suhtes ühine majanduslik huvi.

12. FKO punktis 1.2 kirjeldatud juhtumis, mis on seotud kulureaga nr 124, on kulukandjaks toetuse saaja. Paadi renditeenus hangiti ettevõttelt Boatservice OÜ, mis kuulub isikutele, kellest üks oli teenuse tellimise ajal projekti partneri Sihtasutus Luunja Jõesadam esindusõiguslik isik ning teine nõukogu esimees. Lisaks, projekti partneriks on ka Mittetulundusühing Luunja Vabatahtlik Jõepääste, mille esindusõiguslik isik on isik, kes teenuse tellimise ajal oli projekti partneri nõukogu esimees. Seega, mõlema projekti partnerite esindusõiguslik isikud said otseselt või kaudselt kasu sellest, et toetuse saaja tellis teenust just Boatservice OÜ-lt. Projekti vahendid suunatakse sisuliselt projekti partneri Sihtasutus Luunja Jõesadam ja Mittetulundusühing Luunja Vabatahtlik Jõepääste juhtorganite liikmete kontrollitavasse ja sellega seotud ettevõttesse. Jääb ka arusaamatuks, miks antud teenuse kulukandjaks ei oleks võinud olla üks projekti partneritest ise. Seega, teenuse tellimisel on tegemist seotud isikutega, kuivõrd isikutel oli tehingu suhtes ühine majanduslik huvi.

13. FKO punktis 1.3 juhtumis, mis on seotud kulureaga nr 93, on kulukandjaks toetuse saaja, kes ostis teenuse Võrtsjärve kala- ja käsitöölaada korraldamise 07.06.2025 projekti partneri Võrtsjärve Sõprade Selts ettevõttelt Jõesuu Jahtklubi, mis kuulub kahele projekti partneri esindusõiguslikule isikule. Seega, projekti partneri esindusõiguslikud isikud said otseselt või kaudselt kasu sellest, et toetuse saaja tellis teenust just Jõesuu Jahtklubilt. Projekti vahendid suunatakse sisuliselt projekti partneri Võrtsjärve Sõprade Selts kahe esindusõigusliku isiku kontrollitavasse ja sellega seotud ettevõttesse. Jääb ka arusaamatuks, miks antud teenuse kulukandjaks ei oleks võinud olla projekti partner Võrtsjärve Sõprade Selts ise. Seega, teenuse tellimisel on tegemist seotud isikutega, kuivõrd isikutel oli tehingu suhtes ühine majanduslik huvi.

14. FKO punktis 1.3 juhtumis, mis on seotud kulureaga nr 150, on kulukandjaks toetuse saaja, kes ostis teenuse Võrtsjärve Angerjafestivali korraldamiseks 06.09.2025 projekti partneri Võrtsjärve Sõprade Selts ettevõttelt Jõesuu Jahtklubi, mis kuulub kahele projekti partneri esindusõiguslikule isikule. Seega, projekti partneri esindusõiguslikud isikud said otseselt või kaudselt kasu sellest, et toetuse saaja tellis teenust just Jõesuu Jahtklubilt. Projekti vahendid suunatakse sisuliselt projekti partneri Võrtsjärve Sõprade Selts kahe esindusõigusliku isiku kontrollitavasse ja sellega seotud ettevõttesse. Jääb ka arusaamatuks, miks antud teenuse kulukandjaks ei oleks võinud olla projekti partner Võrtsjärve Sõprade Selts ise. Seega, teenuse tellimisel on tegemist seotud isikutega, kuivõrd isikutel oli tehingu suhtes ühine majanduslik huvi.

15. FKO punktis 1.4 kajastatud olukorras on kulukandjaks toetuse saaja, kes tellis 13.03.2026 toimunud koosolekuks ruumi renditeenust projekti partnerilt Sihtasutus Elva Kultuur ja Sport, viimane kuulub projekti partnerite hulka alates oktoobrist 2025. Projekti vahendid suunatakse sisuliselt otse projekti partnerile Sihtasutus Elva Kultuur ja Sport. Jääb ka arusaamatuks, miks

antud teenuse kulukandjaks ei oleks võinud olla projekti partner Sihtasutus Elva Kultuur ja Sport ise. Seega, teenuse tellimisel on tegemist seotud isikutega, kuivõrd isikutel oli tehingu suhtes ühine majanduslik huvi.

16. FKO punktis 1.5 juhtumi puhul on kulukandjaks toetuse saaja, kes ostis teenuse Oiu sadama hooaja avasündmuse korraldamise 01.-03.05.2026 projekti partneri Pedajased paadimehed OÜ esindusõiguslike isikute ühingult Mittetulundusühingu Oiu Sadam, kus viimased on samuti esindusõiguslikud isikud. Seega, projekti partneri esindusõiguslikud isikud saavad otseselt või kaudselt kasu sellest, et toetuse saaja tellib teenust just mittetulundusühingult Oiu Sadam. Projekti vahendid suunatakse sisuliselt projekti partneri Pedajased paadimehed OÜ esindusõiguslike isikute kontrollitavasse ja nendega seotud ühingusse. Antud olukorras sai projekti partner mõjutada toetuse saaja otsust valida teenusepakkujaks just Mittetulundusühingu Oiu Sadam, selliselt aga ei ole teenusepakkuja valik sõltumatu. Jääb ka arusaamatuks, miks antud teenuse kulukandjaks ei oleks võinud olla projekti partner Pedajased Paadimehed OÜ ise. Seega, teenuse tellimisel on tegemist seotud isikutega, kuivõrd isikutel oli tehingu suhtes ühine majanduslik huvi.

17. Rakendusüksus nõustub toetuse saajaga, et meede „Atraktiivne piirkondlik ettevõtlus- ja elukeskkond" on suunatud piirkondlike organisatsioonide suutlikkuse tugevdamisele ja koostöö edendamisele ning et projekti eesmärk on luua toimiv koostöövõrgustik veeteede valdkonnas ning arendada piirkondlikku turismitaristut. Rakendusüksus aga ei nõustu toetuse saaja tõlgendusega, et kui FKO-s nimetatud ettevõtetega tehingute tegemist pidada abikõlbmatuks, on see vastuolus meetme olemusega ning muudaks selle rakendamise sihtgrupile sisuliselt võimatuks. Võtmeisikuid/osalejaid on võimalik kaasata projekti partneriks, kellele on määratud oma kindel eelarve planeeritavate tegevuste tegemiseks. Projekti partnerid saavad teha kulusid sarnaselt toetuse saajaga, sh nn omategevuste osas on võimalik esitada abikõlblike kuludena personalikulusid ja muid meetme määruks abikõlblikena nimetatud kulusid. Projekti eesmärk on luua toimiv koostöövõrgustik veeteede valdkonnas ning arendada piirkondlikku turismitaristut. Kui toetuse saaja on projekti eesmärkide saavutamiseks kaasanud projekti arendatavatest piirkondadest partnerid ja määranud neile projektis teatud eelarve, siis tehingute tegemine projekti partnerite ettevõtetega või ühingutega ei ole lubatud, kuna partnerite ning partnerite ettevõtete ja ühingute vahel on tegemist ühise majandusliku huviga. Toetuse andmise üheks eesmärgiks on erinevate ühiskonnagruppide võrdne kohtlemine ja ligipääsetavus.

18. Rakendusüksuse täpsustab, et meetme määruse seos TuMS § 8 lg-ga 1 on pelgalt sealse definitsiooni kasutamine, et defineerida seotud isikute mõiste. TuMS enda eesmärgid ei oma siin tähtsust, sest neid ei ole meetme määrusega üle võetud. FKO punktides 9-15 tõi rakendusüksus täpsemalt välja, milles seisneb antud juhul isikute vaheline ühine majanduslik huvi. Ilmselgelt, kui teenuseid tellitakse otse projekti partneri ettevõttelt või ühingult või projekti partnerilt endalt (FKO punkt 1.13 alapunkt 2), saab projekti partner kas otse ise või läbi oma ettevõtte või ühingu majanduslikku kasu.

19. Toetuse saaja hinnangul on rakendusüksuse seisukoht vale, et tehingud enne partneri tegevuse lõppemist on problemaatilised. Rakendusüksus selgitab, ühine majanduslik huvi tähendab olukorda, kus kahe või enama isiku majanduslikud eesmärgid, kasu või riskid on omavahel seotud ning neil on ühine huvi saavutada teatud majanduslik tulemus. Kui projekti partneril on projektis kasutamata eelarve ja toetuse saaja tellib teenuseid projekti partneri ettevõttelt või ühingult, kus on samad isikud juhtorganiteks, kes on ka projekti partneri juhtorganid, siis on tegemist seotud isikute omavaheliste tehingutega, kellel on ühine majanduslik huvi. Projekti partneri kontrollitav ettevõtte või ühing saab sellest tehingust majanduslikku kasu, kuigi selle tegevuse oleks võinud teha ka projekti partner ise oma projekti eelarvest. Seega, problemaatilised on need tehingud, mis on tehtud poolte vahel nende projektis osalemise ajal.

Selline tõlgendus on toetuse saajale soodsam võrreldes käsitlesega, kui välistada kõik tehingud olenemata sellest, kas need on tehtud projekti ajal või mitte. FKO-s välja toodud juhtumite puhul on tegemist tehingutega, mis on tehtud toetuse saaja ja projekti partnerite ettevõtete ning ühingute vahel projektis osalemise ajal.

20. Toetuse saaja leiab, et tehingute mittelubamine toetuse saaja ja projekti partnerite vahel ning projekti partnerite ja nende ettevõtete vahel looks olukorra, kus sihtgrupp, piirkondlikud organisatsioonid tuleks tehingutest eemale jätta projekti kõige aktiivsemas faasis. Rakendusüksus selgitab, et kõik projektiga seotud partnerite tegevused saab planeerida projektis partneri eelarvesse ning partner saab oma kulud esitada vastavalt meetme määruse abikõlblikkuse reeglitele. Seotud isikute vahelised tehingud on meetme määrukses sõnaselgelt mitteabikõlblikena nimetatud ning nende tegemist ei saa õigustada meetme eesmärgi saavutamise vajaduse kaudu.

21. Vastuseks toetuse saaja arvamusele, et rakendusüksus võiks kohaldada korrektsiooni protsendimäära alusel, selgitab rakendusüksus, et TuMS § 8 tähenduses seotud isikute vahelised tehingud on abikõlbmatud kogu tehingu kulu ulatuses. Nende kulude abikõlbmatute kulude loendis sätestamine, et selliseid kulusid ei toetata ning protsendimääraga korrektsioon ei ole võimalik.

22. Rakendusüksuse hinnangul on FKO punktides 1.1-1.5 toodud juhtumite puhul tegemist kuludega, mis on tekkinud tehingutest tulumaksuseaduse § 8 tähenduses seotud isikute vahel ning seega vastavalt meetme määruse § 8 lg 2 kohaselt selliseid kulusid abikõlblike kulude hulka ei arvata.

FINANTSKORREKTSIOON, RIKKUMISE SUMMA JA EELARVE VÄHENDAMINE

23. Meetme määruse § 8 lg 2 kohaselt abikõlblike kulude hulka ei arvata kulusid, mis tekivad tehingutest tulumaksuseaduse § 8 tähenduses seotud isikute vahel. Seega, FKO punktides 1.1-1.5 kajastatud kulud on abikõlbmatud.

24. ÜM2022 § 35 lg 5 alusel ühtse määra alusel kulude hüvitamise korral kohaldatakse finantskorrektsiooni nii kuludele, millelt arvestatakse ühtset määra, kui ka ühtse määra alusel arvestatud kuludele.

25. ÜM2022 § 37 lõike 3 kohaselt vähendatakse finantskorrektsiooni otsuse tegemisel toetuse ning omafinantseeringu eelarvet vastavalt makse tegemise ajal kehtivale toetuse proportsioonile.

26. Kuivõrd FKO punktides 1.1-1.5 toodud kulude puhul on tegemist abikõlbmatute kuludega (11 609,49; tabel 1), **nõuab rakendusüksus tagasi välja makstud toetuse summas 8 707,12 eurot.**

Tabel 1.

Kulu-doku-mendi tunnus	Dokumendi number või nimetus	Dokumendi kuupäev	Dokumendi väljastaja	Dokumendi väljastaja registrikood	Projekti tegevuse number	Projekti tegevus	Kuludokumendi kogusumma	Esitatud abikõlblik kogusumma	sh abikõlblik käibemaks
7	arve nr 16123475658	22.05.2024	Iglupark OÜ	16002076	2	Tegevus 1.1 Võrtsjärve-Emajõe-Peipsi järve koostöövõrgustiku ja teenuste arendamine ning piloteerimine	587,86	587,86	100,62
7	arve nr 16123475658	22.05.2024	Iglupark OÜ	16002076	13	Ühtse määra alusel kulu (Otsene kulu 2%)	587,86	11,75	0,00
64	Arve number: 1	10.03.2025	Boatservice OÜ	11569111	2	Tegevus 1.1 Võrtsjärve-Emajõe-Peipsi järve koostöövõrgustiku ja teenuste arendamine ning piloteerimine	549,00	549,00	99,00
64	Arve number: 1	10.03.2025	Boatservice OÜ	11569111	13	Ühtse määra alusel kulu (Otsene kulu 2%)	549,00	10,98	0,00
93	Arve nr. 25111	10.06.2025	Jõesuu Jahtklubi	80306598	9	Tegevus 2.1 Sündmuste korraldamine	1 700,00	1 700,00	0,00
93	Arve nr. 25111	10.06.2025	Jõesuu Jahtklubi	80306598	13	Ühtse määra alusel kulu (Otsene kulu 2%)	1 700,00	34,00	0,00
124	Arve NR 834	17.09.2025	Boatservice OÜ	11569111	10	Tegevus 2.2 Võrgustiku turundustegevused	6 200,00	6 200,00	1 200,00
124	Arve NR 834	17.09.2025	Boatservice OÜ	11569111	13	Ühtse määra alusel kulu (Otsene kulu 2%)	6 200,00	124,00	0,00
150	Arve number: 25132	12.09.2025	Jõesuu Jahtklubi	80306598	9	Tegevus 2.1 Sündmuste korraldamine	1 500,00	1 500,00	0,00
150	Arve number: 25132	12.09.2025	Jõesuu Jahtklubi	80306598	13	Ühtse määra alusel kulu (Otsene kulu 2%)	1 500,00	30,00	0,00
163	Arve nr. 99	13.03.2026	Sihtasutus Elva Kultuur ja Sport	90013420	2	Tegevus 1.1 Võrtsjärve-Emajõe-Peipsi järve koostöövõrgustiku ja teenuste arendamine ning piloteerimine	225,00	225,00	0,00
163	Arve nr. 99	13.03.2026	Sihtasutus Elva Kultuur ja Sport	90013420	13	Ühtse määra alusel kulu (Otsene kulu 2%)	225,00	4,50	0,00
173	Arve nr MA2600001	07.05.2026	Mittetulundusühing Oiu Sadam	80647750	9	Tegevus 2.1 Sündmuste korraldamine	620,00	620,00	0,00
173	Arve nr MA2600001	07.05.2026	Mittetulundusühing Oiu Sadam	80647750	13	Ühtse määra alusel kulu (Otsene kulu 2%)	620,00	12,40	0,00
						KOKKU ABIKÕLBMATU SUMMA		11 609,49	

ÄRAKUULAMINE

27. Tulenevalt ÜSS2021_2027 § 13 lg 2 punktist 3 annab rakendusüksus enne finantskorrektsiooni otsuse tegemist võimaluse toetuse saajal esitada oma seisukohad. Rakendusüksus edastas FKO eelnõu toetuse saajale tutvumiseks 26.08.2026 vastulause esitamise tähtajaga 17.09.2026.

28. Toetuse saaja esitas 17.09.2026 rakendusüksusele omapoolse seisukoha, mille kohaselt on tegemist toetuse saaja eksimusest tingitud rikkumisega, aga tegemist on formaalse rikkumisega ja rahaline kahju puudub. Toetuse saaja leiab, et 100%-line tagasinõue ei ole proportsionaalne.

29. Rakendusüksus ei nõustu toetuse saajaga, et tegemist on formaalse rikkumisega. Toetuse saaja on kohustatud tagama, et projekti elluviimisel tehtavad kulutused vastavad meetme määruks kehtestatud abikõlblikkuse nõuetele. Meetme määruks § 8 lõike 2 kohaselt ei arvata abikõlblike

kulude hulka kulusid, mis tekivad tehingutest seotud isikute vahel. See tähendab, et TuMS § 8 tähenduses seotud isikute vahelised tehingud on abikõlbmatud kogu ulatuses ning neid meetme määruse kohaselt üldse ei toetata. Analoogselt on sellise kulu abikõlbmatuks määratlemine sarnane mistahes muu meetme määruse § 8 lg-s 1 loetletud kuluga. Olenemata sellest, kui otstarbekas või eesmärgipärane selline kulu on projekti seisukohast, on selline kulu meetme määruuses määratletud abikõlbmatuna ja sellisele kulu hüvitamiseks toetust maksta ei saa. Toetuse saaja peab enne kulukohustuste võtmist ja tehingute tegemist kontrollima, et tehingu osapooled ei ole omavahel seotud isikud tulumaksuseaduse § 8 tähenduses. Sellise kontrolli tegemata jätmise risk jääb toetuse saaja kanda. Toetuse saaja vastutab selle eest, et toetuse vahendeid kasutatakse säästlikult, läbipaistvalt ning kooskõlas meetme määruse, toetuse taotluse rahuldamise otsuse ning Euroopa Liidu vahendite kasutamise nõuetega.

30. Rakendusüksus ei nõustu väitega, et praegusel juhul tuleks kohaldada abikõlbmatutele kuludele protsendimääraga finantskorrektsiooni. Meetme määruse § 8 lõige 2 sätestab üheselt, et abikõlblike kulude hulka ei arvata kulusid, mis tekivad tulumaksuseaduse § 8 tähenduses seotud isikute vahel tehtud tehingutest. Seega ei ole tegemist olukorraga, kus kulu oleks oma olemuselt abikõlblik, kuid toetuse saaja on selle tegemisel rikkunud mõnda menetluslikku või hankimisega seotud nõuet. Tegemist on kuluga, mille meetme määrus välistab abikõlblike kulude hulgast juba kulu tekkimise aluse tõttu. Seotud isikute vaheliste tehingute kulusid ei arvata abikõlblike kulude hulka sõltumata sellest, kui vajalik või otstarbekas on kulu meetme eesmärkide seisukohalt.

31. Protsendimääraga finantskorrektsiooni kasutatakse eelkõige sellises olukorras, kus rikkumise rahalist mõju ei ole võimalik täpselt kindlaks määrata ning abikõlbmatut summat tuleb seetõttu hinnata rikkumise laadi, raskusastme ja võimaliku finantsmõju alusel. Praegusel juhul on abikõlbmatu kulu suurus seevastu üheselt määratav: selle moodustavad meetme määruuses sätestatud keeldu rikkuvate tehingute kulud. Kui abikõlbmatu kulu ulatus on üheselt määratav, tehakse finantskorrektsioon konkreetse summa ulatuses ning protsendimäära ei rakendata. Seetõttu ei ole praegusel juhul õiguslikku alust hinnata, milline osa seotud isikute vahelise tehingu kulust võiks vaatamata meetme määruse sõnaselgele piirangule olla abikõlblik. Protsendimäära kohaldamine tähendaks sisuliselt seda, et osa meetme määruse järgi abikõlbmatust kulust tunnistatakse siiski abikõlblikuks. Sellist kaalutusõigust ei ole meetme määrusega rakendusüksusele antud.

32. Haldusmenetluse seaduse § 3 lõikes 2 sätestatud proportsionaalsuse põhimõte ei anna haldusorganile õigust jätta kohaldamata määruse selget ja imperatiivset abikõlblikkuse tingimust. Kulude abikõlblikkuse hindamine ei ole selles osas kaalutusotsus, vaid faktiküsimus ning kui kulud ei ole abikõlblikud, on nende kulude osas toetuse andmine välistatud.

33. Proportsionaalsuse põhimõtet tuleb siiski järgida meetme määruse kohaldamisala ja rikkumisega seotud kulude kindlaksmääramisel. Rakendusüksus loeb abikõlbmatuks üksnes need kulud, mille puhul on tuvastatud meetme määruse § 8 lõikes 2 nimetatud asjaolud, mitte kogu projekti kulusid ega kogu projektile eraldatud toetust. Samuti nõutakse tagasi üksnes nende abikõlbmatute kuludega seotud väljamakstud toetus vastavalt projekti toetuse määrale. Seega on tagajärg piiratud vahetult rikkumisega seotud kulude ja neile vastava toetusega.

34. Asjaolu, et teenused osutati tegelikult, neid kasutati projekti eesmärgi saavutamiseks ja nende hind vastas toetuse saaja hinnangul turuhinnale, ei muuda kulusid abikõlblikuks. Kulu eesmärgipärasus, vajalikkus ja turuhinnale vastavus on abikõlblikkuse üldtingimused vastavalt ühendmääruse §-le 15, kuid need ei asenda ega kõrvalda teisi meetme määruuses sätestatud tingimusi. Kulu peab vastama kõigile kohaldatavatele abikõlblikkuse tingimustele. Kui üks tingimus ei ole täidetud, ei saa kulu toetuse arvel hüvitada.

35. Samuti ei muuda kulu abikõlblikkuse hinnangut toetuse saaja heauskus, pettuse puudumine või väide, et fondile ei tekkinud otsest rahalist kahju. Meetme määruse § 8 lõige 2 ei seo kulu abikõlbmatust pettuse, tahtluse, korruptsiooni ega tegeliku rahalise kahju tuvastamisega.

Määrav on objektiivne asjaolu, kas kulu tekkis sättes nimetatud seotud isikute vahelisest tehingust. Kui seotud isikute olemasolu on tuvastatud, on tehingu kulud meetme määruse kohaselt abikõlbmatud ning protsendimääraga korrektsioon ei ole sellises olukorras võimalik.

36. Toetuse saaja viide riigihangete rikkumiste korral kasutatavatele 5%, 10% või 25% finantskorrektsiooni määradele ei ole praegusel juhul asjakohane. Riigihanke rikkumise puhul võib hankelepingu ese ja sellega seotud kulu olla põhimõtteliselt toetatav, kuid hankemenetluse nõude rikkumise täpset rahalist mõju ei ole alati võimalik välja arvutada. Sellisel juhul kasutatakse rikkumise võimaliku finantsmõju hindamiseks protsendimäära. Praegusel juhul ei ole küsimus teadmata suurusega võimalikust finantsmõjust, vaid meetme määrusega sõnaselgelt abikõlblike kulude hulgast välja arvatud kulus.

37. Eeltoodust tulenevalt ei ole rakendusüksuse otsus karistusliku iseloomuga. Rakendusüksus ei määra toetuse saajale sanktsiooni, vaid kõrvaldab projekti abikõlblike kulude hulgast kulud, mida meetme määruse kohaselt ei ole lubatud toetusest rahastada, ning nõuab tagasi üksnes nende kulude katteks makstud toetuse. Ühendmääruse kohaselt tehakse finantskorrektsiooni otsus muu hulgas juhul, kui kulu ei ole abikõlblik.

38. Seetõttu jääb rakendusüksus seisukohale, et meetme määruse § 8 lõikega 2 vastuolus olevad seotud isikute vaheliste tehingute kulud tuleb lugeda täies ulatuses abikõlbmatuks. Nende kulude suhtes madalama protsendimääraga finantskorrektsiooni kohaldamiseks puudub õiguslik alus.

VAIDLUSTAMINE

39. Otsust on võimalik vaidlustada ÜSS2021_2027 § 31 ja HMS §-s 73 sätestatud korras, esitades vaide Riigi Tugiteenuste Keskusele 30 päeva jooksul arvates päevast, millal isik vaidlustatavast haldusaktist teada sai või oleks pidanud teada saama.

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiina Sams
toetuste rakendamise osakonna juhataja

Koostaja: Kairi Puur
5066131
Kairi.Puur@rtk.ee